

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és ünnepnapi kivételével) mindennap délután 4 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Via Stefano 4.
Telefon sz.: 770
Szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hor va.
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Videken, postai szétkü-déssel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 60 fill.
Hirdetési díj: Egy 6 ha-sábos nonpareille sor 60 fillér. Hivatalos hirdetések egy sor 1 kor.

A kikötő munkások általános sztrájkja.

Ritka eset, ugyszólván még nem is létezett, hogy a munkások késhegyig menő bérharcba álljanak akkor, ha a kivánságuk nem lenne jogos. Mindenkor a nehéz megélhetés, a terhes munka s ezzel szemben a silány anyagi díjazás indokolja meg a küzdelmüket.

Az Ungaro-Croata fűtőinek sztrájkja pedig mindenképp felett jogos. Munkájuk a legnehezebb s a kitartásukat a legmagasabb fokig kell igénybe venniök. Mégis fizetésüknek csupán havi 10, mondd: *tíz* koronával való felemelését követelik. Van pedig kilencven fűtő. Tehát a mennyit a társaságnak «veszteni» kellene, 900, mondd: *kilencszáz* korona.

Az Ungaro-Croata részvényeseinek 26 százalék osztlékot ad ki évente. Az igazgatója tárcáját pedig tizezrek dagasztják, annyi a jövedelem. S nem adja meg a munkások béremelését s inkább belesodortatja őket oly harcba, melylyel nagyrészt a kereskedővilág s Fiume városa veszít legtöbbet.

A maroknyi sztrájkolókhöz ma csatlakozott az összes fiumei hajómunkás. Az általános sztrájk fegyverével akarják hát megtörni az igazgatóság ellenállását. Valószínűleg nem sikerül az ő ellenállásuk, de megfognak kísérelni mindent, amit csak megtehetnek. A jólakotak nyugalmával helyezkednek várakozási álláspontra s lehet, azzal akarja ismét megtörni a bérmozgalmat, hogy minden felől fűtőket, kikötőmunkásokat szerződtesse. S habár bizhatunk is a munkáknép tisztességébe, hogy társainak harcát a kenyérért nem fogják lehetetlenné tenni, mégis tiltakoznunk kell a társaság magatartása ellen.

A közérdek nevében. Az a kilencven fűtő joggal követelheti helyzetének megjavíttatását. A hajóstársaság makacssága pedig kiszámíthatatlan károkat okoz. Fiume kereskedelmének ütőereit metszi el a hajóstársaság igazgatósága az ellenállással s ha megszüntethetné is a sztrájkot idegen emberek felbérével, aligha akad valaki, aki személyi biztonságát ki nem próbált emberekre bizza. A sztrájkolók

pedig mindnyájan fiumei. Ezért követeljük, hogy a meg egyezést sürgősen csinálják meg velük. Kivánja a város érdeke. A munka pedig kezdődjék meg újra, mert Fiume tengerparti város. Mögötte a kopár, minden életet elzáró Karszt-hegység emelkedik s létkérdése a tengeri kereskedelem.

Német majmolás. A miniszterium a külföldieknek a magyar korona országai területén való lakhatásáról szóló 1903. évi V. tc. életbeléptetési idejét ez év március 1-ére állapítván meg, Kristóffy belügyminiszter kibocsátotta a törvény végrehajtási rendeleteit. A törvény és az utasítás alaprendelkezése szerint külföldiek az ország bármely községében a jövőben is tartózkodhatnak, ehez hatósági engedély ezental sem kell; de azt, aki bármily rövid időre is megszáll, a szállásadó 24 óra alatt a községi jegyzőnek, illetőleg bírónak, városokban a rendőrkapitánynak bejelenteni tartozik. Az a külföldi azonban, aki az ország területén állandóan itt lakni akar, tartozik a szándékát az elsőfoku iparhatóságnál megérkezésétől számított 15 napon belül bejelenteni, amelynek alapján részére a rendőrhatalóság lakási bizonylatot állít ki.

A törvény a bejelentési kötelességgel azt kívánja elérni, hogy csak oly idegenek tartózkodhassanak itt, kiknek jelenléte az állam érdekeire vagy közbiztonságra és körendre nézve nem aggályos. Ha a külföldi a feltételeknek meg nem felel, a rendőrhatalóság jogosítva lesz az illetőt kiutasítani. Szemlélatomást az új kormányintézkedés egyszerű majmolása a német rendszertnek.

Lo sciopero generale dei braccianti del porto.

Rari sono i casi in cui i lavoratori si decidono ad una lotta, nella coscienza che i loro postulati non sieno giustificati. Dappertutto la vita è difficile; il lavoro è duro; ma, come sempre, le mercedi sono insufficienti.

Lo sciopero dei fuochisti dell'Ungaro-Croata è scusabile e giusto. Il loro lavoro è il più duro e devono adoperare le loro forze fino all'ultimo. E pel misero importo di 10 corone di aumento della mercede mensile, l'Ungaro Croata lascia continuare lo sciopero. Tutto assieme sono 90 fuochisti, per cui l'Ungaro-Croata non avrebbe altro che 900, dico novecento, corone mensili di perdita.

Gli azionisti dell'Ungaro-Croata ricevono all'anno il 36% di utile. Non parlo poi dei portafogli ripieni di carte da mille che gonfiano le tasche dei direttori della stessa società. E questi poi non vogliono accontentare i desideri dei poveri fuochisti e lasciano che il commercio di Fiume risenta in questi giorni gravissimi danni.

A questo piccolo gruppo di scioperanti, si sono uniti oggi tutti i braccianti del porto. Essi vogliono con uno sciopero generale vincere la testardaggine della società. Può essere che non riesca; ma la prova sarà fatta. La società poi pare abbia intenzione di tenersi nell'aspettativa fino a che questa povera gente, costretta dalla fame, rientri in servizio. Perciò, tira, non si sa di dove, gente estranea al mestiere, e li mette ai posti degli scioperanti. Contro questa decisione della società noi protestiamo energicamente.

I novanta fuochisti hanno ben ragione a chiedere un miglioramento della loro forza vitale, e la cocciutaggine della società arreca danni enormi, perchè con ciò i direttori della società stessa, tagliano le vene al commercio di Fiume. E se anche lo sciopero avesse a finire, col prendere al servizio dei forestieri, crediamo che nè commercianti nè passeggeri si troverebbero, i quali volessero porre a repentaglio la loro merce e tanto meno la vita. Inoltre gli scioperanti sono o fiumani o gente dei dintorni perciò desideriamo che la Società ponga fine allo sciopero. Glielo impone l'interesse della città.

Il lavoro dovrebbe ricominciare, poichè Fiume è città marittima, e nel mare sta il suo interesse vitale; da esso dipende la sua vita o la sua morte.

Oszták a magyar hadseregért. Bécsből jelntik: Az alldéutsch párt hosszas megokolással megtöltött *sürgős indítványt* nyújtott be a képviselőház ülésén az *önálló magyar hadsereg* kérdésében. Az indítvány következőképpen hangzik:

Tekintettel arra, hogy Magyarország évek hosszú sora óta törekszik az önálló, külön magyar hadsereg felállítására, amely törekvés a korona részéről tett engedelmények által jelentékeny támogatást kapott és így a hadsereg közösségének megszünése már aránylag csak rövid idő kérdése; tekintettel arra, hogy nagy parlamenti többség követeli az önálló magyar hadsereg létesítését s hogy két év óta Magyarország nem szavazott meg utoncokat, a pórtalalkosok behívása pedig törvény alapján nehezen okolható meg és tarthatatlan intézkedés, de meg nem képes az éveken át tamadt utonhiányt pótolni; végül t kintve, hogy Ausztriának is mindenképpen érdeke az önálló magyar hadsereg felállítása; utasítatik a kormány, hogy *sürgősen terjeszsen elő törvényjavaslatokat, amelyek a hadsereg közösségének megszüntetésével a véderő-rendszert új alapokra fektetik.*

Egy bolond, aki igazat mond.

A politikai viszonyok mai zürzavarában valóban csodálatos események történnek. Megbomlott a rend, viszáson megy minden. A bibliában említés van egy esetről, melyben a halmok táncoltak, a folyamok pedig megfordultak a mederükben s visszafelé folyának.

Ma megint történik ily csoda. Sőt nagyobb. Mert az még megeshetik s megmagyarázható, hogy a halmok táncra kerekednek s a folyamok meggondolják a dolgot s délről északi irányba fordulnak de az már igazán csodák csodája, mikor az okosak bolondul, az pedig kinek az Isten elvette az eszét, vagy nem is adott neki, meglepő okos eszméket s méltatást érdemelő gondolatok hurjait pengeti.

A reiksztrátban tegnap gróf Sternberg tartott beszédet. Ez az a bolond gróf, ki esztelenségében már nem egyszer megmondta az igazat. Tegnap is. Felállott szólásra a sok tudományos és okos ember között s a bolond ember lázasságában oly vakmerően *igazakat* mondogatott, hogy a hideg verejték gyöngyözött le az elnök és Gautsch miniszterelnök gondosan megfésült fejről széles homlokára.

»A Habsburgok uralma alatt Ausztria oly mélyre süllyedt, hogy már sá sem lehet nézni«, monddta beszédje elején.

Mennyire igaza van! A Habsburg-dinasztia nem nyújt kellő garanciát arra, hogy palástja alatt felvirágozhassék egy birodalom. Mert volt ugyan Habsburg- király, kinek uralma alatt Ausztria magas pontra emelkedett az európai politikában. De — sohasem volt biztosítva hatalmának alapja. Mert az ármánykodás és az intrika, önérdék ápolása volt a fegyverük mindig s vakmerően támadták meg a nemzetek jogait, törtek meg esküt s támadták meg a törvények igazságát.

Példa nem volt a multban, hogy egy Habsburg sarj birodalma alapját a népjogból, a törvényből s az *igazságból* vesse meg. Az egyetlen felvilágosodott Habsburg-uralkodó, II. József is kihagyta számításból a jogot. Mintha hiányoznék ennek a dinasztia sarjainak érzékéből az emberi jogok tisztelete. Olyat nem ismert. Soha. Ez pedig épp elég arra, hogy az alatta levő birodalom örök rettegésben éljen. Gróf Sternberg tehát nagyon helyesen gondolkodik. Mint az alvajáró, ki a sötétségben nem megy neki semmi akadálnak, találja el azt az utat, melyen minden józanul gondolkodó elmének kellene haladnia.

»A Nagy-Ausztria fogalma lehetlenné vált.« Jelentette ki tovább gróf Sternberg, a reiksztrát zajos tiltakozása közepett. Mondja ki azt a szót valaki az angol parlamentre. Tudnák, hogy nem igaz. De az oszták képviselők, miniszterek maguk is érzik, hogy

a bolond lyukból ez egyszer okos szél fujt s a Nagy-Ausztria emlegetése a Habsburg előtt éppen csak annyi, mint amikor egy megbukott képviselőt kiméletből még mindig nagyságosuraznak.

Hogy pedig Ausztria sülyed, annak oka, hogy a birodalmat nem az alkotmányjal, hanem a Hausgezetz-cel, az örült házitörvényvel akarták igazgatni mindig, mint egy családi hitbizományt.

A felség-jog is, melynek jogában van ellenállani egy egész parlament, egy egész nemzet egyöntetű akarátának, vajjon a törvények mily szakaszaiban foglaltatik? Tessék azt a törvényt szakaszt megmutatni a magyaroknak s szavazunk katonát mint a karikaesapás, énekeljük a Gotterhaltét parancsára mint a fonográf, amit felhuznak s egy új hymnust írunk, melynek minden bekezdő sora és refrénje a *Meine Armee* leszen. De amíg csak hangoztatják a felségjogok tulzásba vitt nagyságát s meg nem mondják, hogy hova a pokolba van az írva, addig mi akkor szavazunk meg katonát, a mikor nekünk tetszik. És a *Gotterhalte* helyett annyiszor s oly hévvel harsogja tudónk a „*Ha még egyszer azt üzeni*“ kezdetű zsoltárunkat, ameddig akarjuk s ameddig szükségét látjuk e nóta énekülésének.

Mert a »Nagy Ausztria« fogalom is éppen olyan délibábja egy *képzelődésnek*, mint az a felségjog, amely egy abszolút hatalmu cárnak lehet csak a birtokában. Szóval, amely azt hiszi önmagáról, hogy élhet a vétónak azzal a hatalmával, mely ellene mondhat egy oly önértzetes, lealázást nem tűrő s szabadságáért inkább a halálba menni kész nemzetnek, mint a milyen a magyar nemzet!

Gróf Sternberg azt mondotta még, hogy nem lehet megengedni, hogy *egy emberért odavessék Ausztriát* s szükségét látja annak, hogy a hazáját most *ők* védjék, mert nekik, kik még nincsenek 76 évesek, arra még szükségük van.

Kijelentéseinek legfigyelemreméltóbb része az volt, mikor a monarchia fönttartását látta szükségessé. De azt nem oly eszközökkel lehet fenntartani, mint a milyenekkel folytonosan veszélyeztetik a dualizmust. Igaza is van Sternbergnek. Szükségünk van a monarchia megtartására. De éppen *azért* kell a nemzet és a nép jogait szem előtt tartani s a felségjogot nem engedni nagyító lencsével nézegetni.

Sternberg vádjaival szemben Gautsch miniszterelnök akarta megvédeni a dinasztia. De csak akarta. A vád azonban oly erős volt, hogy a védelem igen gyengének bizonyult. Egyébként pedig az is egyik kudarca a dinasztia politikájának, hogy minduntalan védőkre van szüksége. K. N.

Lettere dalla città.

Accennerò brevemente ai fatti dolorosi recenti solo per accentuare una circostanza, la quale è pure una novella dimostrazione del contegno ingeneroso e non leale di colui al quale, in generale, torna assai comodo di fare apparire se oggetto di furibonda persecuzione diretta alla sua personale rovina, mentre noi non si fece altro che difenderci dai suoi attacchi iniqui e virulenti, iniziati subito all'apparire del nostro giornale. E la circostanza è questa.

Risulta chiarissimo che il nostro giornale non era in nessuna relazione col signor Pino Scarpa, e che noi facemmo la sua conoscenza appena allora che ci domandò ospitalità per difendersi dagli attacchi ond'era stato fatto segno. L'ospitalità sarebbe stata crudele ed iniquo negargliela, e noi li considerammo come un sacro obbligo.

Malgrado ciò, il grand'uomo andrà ognora ripetendo che egli è un provocatore da noi prezzolato, come andrà ripetendo che la polemica l'abbiamo provocato noi, mentre lui provoca per istinto, per sistema e non ha mai conosciuto polemica giornalistica che non fosse a base di attacchi personali, assai spesso iniqui.

Ma basta ormai di lui, che per sé ha perduto ogni valore e non gli resta che quello assai problematico che gli deriva dall'ostinazione di coloro che vogliono tenere gli occhi chiusi alla verità.

Oggi Fiume è minacciata da un gravissimo danno alla sua economia. I braccianti si sono proposti di mettersi in sciopero e ciò causerà sospensione dei lavori e ristagno degli affari, e quindi perdite sensibilissime, che non saranno così presto sanate.

Noi riconosciamo agli operai il diritto di adoperare tutti i leciti mezzi che credono opportuni a tutela dei loro interessi, ed essi ci troveranno ognora al loro fianco, ogni volta si tratterà di una loro giustificata lotta per riconoscimento dei loro diritti, per miglioramento delle loro condizioni economiche e morali.

Malgrado ciò, noi dobbiamo grandemente deplorare la loro risoluzione di porsi in sciopero, in considerazione specialmente dell'enorme danno che arrecheranno a sé. Senza dubbio gli operai sono ancora in una situazione che non è quella a cui hanno diritto di aspirare; ma è pur vero che tale situazione è notevolmente migliorata e certamente migliorerà ancora collo svolgersi dei principi belli ed umani su cui si va erigendo l'affascinante edificio della novella organizzazione sociale.

Ma ricordiamo a questo proposito, quanto disse un uomo d'ingegno poderoso ricchissimo di dottrina, ch'è uno forse dei più strenui e battaglieri delle idee socialiste, l'illustre Enrico Ferri. Lo ricordiamo, perchè lo disse qui a Fiume, allorché tenne la sua memorabile conferenza al Teatro Comunale. Dimostrata con splendore di argomenti la assoluta necessità del rinnovamento sociale, e vaticinandolo, in base alle esperienze storiche e al progresso scientifico, sicuro, l'illustre scienziato dichiarò esplicitamente che esso poteva compiersi per lente evoluzioni, in seguito a preparazione accorta, saggia, perseverante.

Per ora bisogna pure tener conto delle condizioni del commercio

e gli operai devono essi pure fare qualche sacrificio, perchè coteste condizioni, parlo specialmente riguardo Fiume, non vadano ognora peggiorando. E questo è nel momento il maggiore pericolo, il più grande dei danni. Gli operai non devono portare le loro esigenze all'eccesso, poichè se rendono qui a Fiume l'importazione e l'esportazione delle merci troppo costose, l'una e l'altra prenderanno altra via. Gli operai sono soli giudici dei loro interessi, ma sarebbe scioccamente adularli, se anche verso di loro non si adoperasse leale franchezza.

Sappiano essi porre in armonia gli interessi propri con quelli generali del commercio, da cui gli odierni scioperanti traggono i mezzi della loro sussistenza.

Nagy sztrájk Fiumében.

— Saját tudósíróinktól. —

Az *Ungaro-Croata* hajóstársaság fűtőinek bérmozgalmából ma Fiumében általános sztrájk kerekedett. Az *Ungaro-Croata* jeles igazgatósága gratulálhat magának az elért eredményhez, a többi hajózási vállalatok kereskedelmi társaságok és egyéb az általános sztrájk által érintett cégek és intézetek pedig köszönőiratot intézhetnek az Ungaro-Croatahoz azért a szívességiért, hogy sikerült munkáskiszármányolási szisztemájával odáigvinni a dolgokat, hogy a fiumei kikötőben ma minden munka szünetel.

A *Fiumei Hirlap* mai vezető-cikkében már meg van írva, hogy mily összeg az, a mely miatt ez a sztrájk megindult. Mint *Roediger* Ernő min. osztálytanácsostól értesülünk a kereskedelmi miniszterium melynek ma reggel táviratilag referáltak a sztrájkról, a délelőtt folyamán telefonice kérdést intézett a fiumei tengerészeti hatósághoz, hogy mi az általános sztrájk oka és mi a munkások követelése.

Ezennel felhívjuk a magyar királyi kereskedelmi miniszterium figyelmét, az általa magas szubvencióban részesített Ungaro-Croata társaság üzemre.

E társaság magas osztályt foglaltat részvényeseinek igazgatósági tanácsbeli és felügyelő bizottságbeli tagjainak magas tiszteletdíjakat ad, semmiért. A kormánytól a teherszállítási tarifa felemelésére kér engedélyt, szóval a kormányval kötött szerződés egyik pontját akarja megváltoztatni. *A kormány ragadja meg az alkalmat, s cserébe ellenszolgáltatásul kössék, hogy ezentúl szigorubb felügyeletet gyakorolhasson a társaság belső ügykezelésére, a munkásokkal való viszonyára stb. stb.* Akkor majd nem fordul elő olyan eset, hogy havi 900 korona miatt, egész Fiume kikötőmunkásait sztrájkba hecceljék, nagy károkat okozva ezzel Fiume összes hajózási és kereskedelmileg érdekelt köreinek.

Az általános sztrájkról szóló tudósításunk a következő:

Az »Ungaro croata« fűtői miután lát-

ták, hogyha csak magukban sztrájkolnak ezélt nem érnek, megnyerték tehát már néhány napelött az Ungaro-Croatánál kikötőmunkásokat is sztrájkban. A társaság erre azzal felelt, hogy budapesti ügynöke utján 15 hajófűtőt hozatott akik tegnap érkeztek Fiuméba. Hárman rögtön munkába állottak s felutaztak a *Pannonia* gőzösen, a többiek azonban megtudván hogy sztrájkolók helyettesítésére akarják felhasználni őket vonakodtak munkába állni. Az igazgatóság e igyekezett a fűtőket rábeszélni a munkában megkezdésére, ez azonban nem sikerült és kénytelen volt megadni nekik a követelt 10 korona kárterítést és fedezni a visszautazás költségeit. Az igazgatóság e kísérlete azonban felbőzítették a társaság matrózait is. Ma reggel az Ungaro-Croata összes hajóiról kivonultak s sztrájkba léptek. Kínondták, hogy teljes szolidaritást vállalnak a fűtőkkel s a meddig azoknak követeléseit nem teljesíti a társaság, addig ők sem dolgoznak. A matrózok ezenkívül kívánják, hogy olyan bért kapjanak, mint az *Adria* társaság matrózai.

Ezután az összes kikötőmunkások közt mozgalom indult meg, hogy szolidaritást vállaljanak az Ungaro-Croatánál azelőtt dolgozó de már sztrájkoló társakkal. Ugy látszik, hogy jól vannak szervezve, mert a *Punto-Francoban* ma reggel az összes hajókon s tárházakban beszüntették a munkát.

Az egyik hajóról a másikra terjedt a hír, s a munkások rendre abbahagyják a munkát. Az *Adria* társaságnak most csak egy hajója van Fiumében a *Zichy* mely szent-t hozott Cardiffból. A szénrakódó munkások dolgozni akartak tovább de a sztrájkolók kérésére, melyet kiállításba helyezett nyomatekos argumentumokkal támogattak, abbahagyták a munkát.

A sztrájkoló matrózok délben egy 50 tagú küldöttség utján közölték az Ungaro-Croatával kívánságaikat. Az igazgatóság tudomásul vette, de választ nem adott. Hanem lázasan ülésezik. Mert nagy baj van Veszélyben az osztalék.

Az *Adria* tengerhajózási társaság intézkedett, hogy a napokban ne jöjjön hajója Fiuméba.

A raktár vállalatnál még erélyesebb rendszabályok hire járja. *Öt ugyanis általános munkaszárlatot terveznek, ha a muahások gyorsan nem fognak ismét munkához. Lampl* igazgató azonban még valószínűleg meggondolja a dolgot, mielőtt ily esetleg végzetes lépést tenne.

A munkaadók különben már a napokban egy bizottságot választottak s e bizottság ma délután két órakor ülést fog tartani, amelyen meg fogják vitatni az álláspontot, amelyet a munkásokkal szemben elfoglaljanak.

A bizottság elnöke *Steinacker* igazgató, alelnöke *Hartmann* igazgató az *Adria* képviselője, tagjai pedig *Rigini* a fakeskedők, *Klünz* a gabonakereskedők, *Lampl* a tárházvállalat és *Paduan* a nagyfuvarosok képviselőitében.

Reméljük, hogy ez a bizottság nem fog a munkások ellen állást foglalni s oda fog hatni, hogy az *Ungaro-Croata* társaság, mely oly méltánytalanul bánt el a munkásokkal, teljesítse követeléseiket, hogy a sztrájk indító oka megszűnjék.

La situazione dello sciopero.

Com'è noto, lo sciopero fu provocato dall'ostinata grettezza dell'Ungaro-Croata, la quale arreca così gravissimo danno alla città. Dapprima si sono messi in sciopero i fuochisti dell'Ungaro-Croata, poi i braccianti della stessa, quindi i marinai, i quali ultimi inviarono ieri una deputazione alla direzione della Società dichiarandosi solidali coi fuochisti e

— **A reggeli lapok hírei.** A dán király temetése. Kopenhágából jelentik. A mecklenburg-schw. rini nagyherceg tegnap este ideérkezett. Az állomáson a király, a mecklenburg-sewerini nagyherceg, a német követ és a követség tagjai fogadták. Ma reggel 6 órakor szállították át a király holttestét a királyi palota templomába. A templomban a koporsót orgona hangjai mellett ravatalra helyezték. — **A trónörökös a szász királynál.** Ferenc Ferdinánd trónörökös legközelebb Drezdába utazik Frigyes Agost szász király látogatására. A látogatás viszonzása Frigyes szász királynak Ferenc József királynál tett látogatásának. — **Katasztrófa a kikötőben.** A szmirnai kikötőben egy román gőzös érkezésekor súlyos szerencsétlenség történt. Sok bárka sietett a közeledő román hajóhoz, köztük egy angol postacsónak is, amely olyan közel férközött a gőzhöz, hogy csavaraihoz jutott és egy lapátkerék összezúzta az angol csónakot. A benneülő négy hivatalnok elmerült, az egyiket, a csónak kormányosát szét hasított koponyával, az angol postahivatalnokok és egy levélhordót törött kezével-lábbal húzták ki a vízből. A negyedik alkalmazzal sebesülési is súlyosak.

— **Az új elnök.** A francia köztársasági elnökség átadásának ceremóniáját már végleg megállapították. Faliéres 18-án délelőtt egy testőrcsapat kíséretében az Elysée-palotába vonul, ahol az új elnököt Loubet rövid beszéddel üdvözl. **Szent Diana a pincében.** Titignano olasz városban a Del Gratto-család egyik tagja, egy tizenöt éves leánya, azt álmodta, hogy egy apaca sürgősen felszólítja, rendezessen ásatásokat szülei házában a pincéjében. Amikor egy éjjel a szellem végre pontosan jelezte a helyet is, ahol ásni kell, a Del Gratto-család engedelmességet, a pincében ásatott és imerakadtak egy jól elzárt koporsóra s abban egy sértetlen női holtestre, amelyen apácaruha volt, rajta három medaillon, a nyakán pedig pompás aranylánc ezzel a felirással: «Santa Diana». Ezért nagy az izgalom Titignanoban s a nép most abban reménykedik, hogy az egyház csakugyan szentnek ismeri el a pincében talált holt apácát. Szóval találtak egy szentet, hogy kereskedést nyissanak vele. — **Egy zászlóalj elzárása.** Sziszekről jelentik a következőket: A napokban nagy havazás állott be s a leesett hó annyira elzárta a honvédkaszárnnyához vezető utakat, hogy a 27. honvédegylegység két zászlóalját kivezényelték a hó eltakarására. A legénység egyik része vonakodott a tiszt parancsát teljesíteni s elégedetlenségüknek hangos szavakkal is kifejezést adtak. A rendtenskedő honvédek ellen megtagadott engedelmesség címén megindították a vizsgálatot.

Távirat és telefon.

Egy felségsértő interpelláció.

Bécs, febr. 14. A pangermán képviselők aláírásokat gyűjtenek egy sürgős interpellációra, melynek célja **Ferenc Józsefet** a magyar trónról való lemondásra kényszeríteni.

Fejérváry Bécsben.

Bécs, febr. 14. Báró **Fejérváry Géza** miniszterelnököt, ma délelőtt 10—12 óráig fogadta kihallgatáson a király. Fejérváry az audienca után most is a strupirt politikusok hagyományos módján az azal tért ki a kíváncsi kérdezősködésekre elől, hogy az audienciáról nincs mit mondania. De Bécsben kell tovább is maradnia s ebből az következtetik, hogy a királyt még nem egészen sikerült rávenni a Ház feloszlására új választások elrendelése nélkül. A

miniszterelnök egyébként referált a felségének a képviselőház hétfői szétkergetésének ismert tervezetéről. A feloszlásról szóló kéziratot a király már aláírta s csak a taktikai kérdések körül voltak aggályai.

A király nem engedhet.

Bécs, febr. 14. A két hónapig tartó béketárgyalások befejezése előtt a király beszélt egy magasállású politikai személyiséggel s így szólott a magyar követelésekről, mikor az illető figyelmeztette, hogy jó lesz engedni:

— **Nem tehetek semmit. Értse meg kérem, hogy nem tehetek semmit, barátom és szövetségesem miatt, a hűnek tartozom azzal, hogy hadseregem német karaktert fenntartsam.**

Idégenek kitiltása.

New-York, febr. 14. (**Külön tudósítás.**) Port of Spainből (Trinidad) jelentik, hogy La Suaira-ból érkező **Ascania** gőzös kapitánya szerint: **Castro elnök kiadta a parancsot, hogy külföldi illetőségű utasnak Venezuelában nem szabad partra szállni.**

Algezirasz s a magyarok.

Páris, febr. 14. A német diplomácia azt hirdeti a francia lapokban, hogy a magyar közvéleményben erős támogatást lát (?) az algezirasi konferenciában elfoglalt álláspontjára vonatkozólag.

(Az osztrák közvéleményt, mely szolgálailag asszisztál a nagy németnek, így akarják magyornak is feltüntetni a német diplomaták. — *Szerk.*)

Tengerészeti ügyek.

Hajók szerencsétlensége.

József Ágost főherceg. Bréma február 13. A magyar József Ágost főherceg gőzös Odesszából gabonával rakva, Bonából keltezett távirat szerint, oda megsérülve érkezett. Oldala be van törve és a rakomány egy részét a tenger vize tönkretette.

Macau. Para, február 12. A Macau brazilai gőzös Coutljuba közelében zátony a szaladt.

Rovena. Antwerpen, febr. 12. A Rovena gőzös Rosar-oból február 2—4-ig nagy vihart szenvedett. A fedélzeti teher egy részét a tengerbe kellett vetni.

Dzsibuti, febr. 12. A francia Dzsibuti gőzös Havre Madagaszkár rendeltetéssel ma ideérkezett. A Vörös tengeren tűz ütött ki a fedélzeten. Három óra alatt elnyomták. A rakomány megsérült, febr. 10-dikén folytatja útját.

Federation. London, febr. 12. A Calaisnak menő Federation angol gőzös Google zátonyra jutott. M gasv znel remelik, tovább juthat.

Heirich Schuldt. London, febr. 12. A gőzös Burrianoból jövet Gravesendben érkezett Atközben összeütközött a Rotterdamnak menő görög Menelaos gőzössel. A kollízió a portugál partoknál történt. A Menelaos kárat nem ismerik.

Jég az Atlanti tengerben. Az angol légtunettani intézet közlése szerint a «Leurentian» nevű gőzös január 30—31-én nagy kiterjedésű jégmezők mellett haladt el. Az első jégtáblák 48° 11' északi szélesség és 50° 52' nyugati hosszúságban, az utolsók 48° 18' északi szélesség és 48° 45' nyugati hosszúság alatt jelentek meg.

Köszénárak. A köszénpiac helyzete csaknem állandóan változatlan marad. Egyes olcsóbb minőségűeknél némi áresökkenés mutatkezik. Az utolsó jegyzések a következők: Legjobb cardiffi köszén 14/0—14/6; rendes jó minőségű 13/6—13/9; legjobb sima dió szén 14/0—14/6; közönséges sima szén 11/0—11/6; legjobb monmonthshirei 13/9—14/0; jó másodrendű 13/0—

13/3; legolcsóbb cardiffi szén 8/3—8/6. Mindannyi hajóra rakva, készpénzért 30 napon belül 2 1/2% engedménnyel, a kiviteli illetéket nem számítva.

A szabadalmazott tüzelőanyag 14/9—15/4; koks 18/0—22/0.

Nuova squadra britannica. Questo anno venne costituita una nuova squadra britannica per la protezione delle acque nazionali. Essa è designata «North Sea Squadron» (Squadra del Mare del Nord) e, tenché aggregata alla Channel Fleet (Flotta del Canale), sarà al comando indipendente di un vice-ammiraglio.

Questa nuova squadra è composta di cinque corazzate, diversi incrociatori corazzati e di una flottiglia di cacciatorpediniere.

Nuovo record. La corazzata inglese «Goth» testé è riuscita ad imbarcare 1050 tonn. di carbone in quattro ore prelevandolo dal deposito galleggiante «C. I.» di Portsmouth.

A nagyvilágból.

Az új olasz kabinet államtitkárai. A Stefaniügynökség jelenti: De Nava képviselő helügyminiszteriumi, Lanca Scalea heceg képviselő külügyminiszteriumi, Alessio képviselő pénzügyminiszteriumi, Marazz tábornokot hadügyminiszteriumi, Ferrero Cambiano marquis képviselő külmunkaügyi miniszteriumi és Ottavi képviselő földművelésügyi miniszteriumi államtitkár-helyettesé nevezték ki.

A jubiláló Róma. Romából jelentik, hogy az ott ni községtanács annak az a ötvenéves évfordulójára, hogy Róma az olasz királyság székvárosa, már most megteszi az előkészületeket. A jubileum 1911-ben lesz, de a tanács már egy bizottságot választott, amelynek ötszáz ezer lírát bocsátott rendelkezésére, hogy az ünnepélyeket előkészítse.

A viztula titka. Krakóban a varsói citadella mellett a Visztulán foglaltos kodó halászok borzalmas leltre bukkantak a minap. Halójukba egyszer hal helyett egy összekötözött és teljesen szét darabolt holttest akadt és ezt még 15 ilyen a f liserhetedenséggig összekaszabolt és összekötözött holttest követte. Az orosz hatóságok halálbüntetés terhe alatt megtiltották a halászoknak, hogy a hajmeresztő leltre csak egy szóval is említést tegyenek. A hír mindezek dacára mégis a nyilvánosságra került.

Nadrágos leány. Newyorkban egy vilamos kocsi fúszallat a minap Gardiner rendőrkapitány s a nagy tölönásban véltlenül rá talált lépni egy kis legényke lábára, aki fájdalmában felsikoltott. A kapitány a nőies sikoltás hallatára jobban megnézte a legénykét, jónak látta bekisérni a redő ségre. Ott azután megállapították, hogy Williams Elza a neve. Előtte azt hitték, hogy fontos oka van arra, hogy fia ruhába bujjék s meg is indították a nyomozást, de mihamar kisült, hogy a szép Elza csak azért járt már harmadik napja fiuruhában, hogy egy fogadást megnyerjen. A bíró nem ítélte el a szép nadrágos leányt, aki a rendőrök által szerzett női ruhában ment haza.

A legolcsóbb ház. Az a potom áron szerzett ház, amelyről e sorokban szó esik, nem Kanadában vagy a siberiai ölbányákban van, hanem a sűrűn lakott szász földön. A Bautzen kerületi kapitányságban van egy jelentéktelen, alig ismert falucska, ahol a napokban harminckét márkáért adtak el egy házat, a meglehetősen nagy telekkel együtt. A vétel árverés útján történt. A ház kikiáltási ára egy márká volt.

Uj papirusz. Dr. Wilken Ulrich hallei tanár egy értekezésében beszámolt egy érdekes papiruszletről. A papiruszon egy görög töredék olvaskató, mely Hannibal teinek leírását tartalmazza Sophylosnak, Hannibal görög tanítójának, titkáranak és bajtársának tollából. Sophylos a második pun háboru egyik tengeri csatáját írja le.

A világ vallásfelekezetei. Érdekes az a statisztika, melyet Amerikában készítettek a világ vallásfelekezeteiről. E kimutatás szerint a világon 1 billió 563,446,000 él. Ezek közül 282,638,500 római katolikus, 166,066,500 protestáns, 120,157,000 görög katolikus, 11,222,000 zsidó, 219,659,060 hindu, 216,630,000 mohamedán, 137,935,000 budhista, 157,069,500 fet s másod A keresztények és zsidók legnagyobb része Európában él. A mohamedánok közül 141,000,000 Ázsiában

és körülbelül 50,000,000 Afrkában él. A hinduk és budhisták majd mind Ázsiában élnek, a fetis-imádók közül ellenben majdnem 97,000,000 él Afrikában.

Kávé mint barométer. A cukor tavalevőleg a legnagyobb mértékben érzékeny a éedvesség iránt. Ezen alapul az a jelenség, amelyet először egy valenciai természattudós állapított meg, mikor a kavéját megcukrozta. A kavé megcukrozásánk mindennapi tényéből a valenciai tudós a következő tanulságot vonja le. Ha a cukrot úgy oldjuk föl a kavében, hogy hozzá sem nyulunk, az elvadás közben buborékok keletkeznek. Ha ez a hab a csésze közpén képződik, akkor biztosra vehető, hogy szép idő lesz. Ellenben ha a hab a csésze szélére rakodik, föltétlenül eső lesz. A csésze közepé és széle között bugyborékoló hab változó időjárás jele, míg ha a hab a nélkül, hogy szétválna, egy pontban gyűl össze, mérsékelt idő várható. Ezekkel a jöslásokkal a barométer jelzése állítólag mindig összévág.

Közgazdaság.

Az olasz szerződés aláírása. Az Auszria-Magyarország és Olaszország közötti kereskedelmi és hajózási szerződést, melyet már 1904. szeptember 29-én pecsételték le Valombrozamban, tegnap aláírták. A szerződés két, új nagyfentosságú határozatot tartalmaz. Egy részről nézeteltérések esetén választott bíróság dönt, másrészről mindkét szerződő fél arra kötelezi magát, hogy külön konvenciót köti, amely a munkásokkal való bánásmódnak különös tekintettel a munkásbiztosításra, az igazságos viszályosság elvének alapján való szabályozására vonatkozik.

TŐZSDE.

A tőzsdei jelentések a telefon összekötés megszakadása miatt elmaradtak.

Fiatal fűszerkereskedő,

ki két évig önnálló volt Budapesten, Fiumében szeretne rögtön alkalmazást nyerni. Elfogad fűszerkereskedésben, vagy hasonzerűt branchban, segédk, utazói vagy rakárnoki állást is. Ertesítéseket, vagy szíves ajánlatokat **Gróf Jenő** cziarésürgősen kérek a »Fiumei Hirlap« kiadóhivatalába.

Első magyar szobafestő és mázoló

Altberger Ignác

Fiume, Corsia Deák 34 III. em.

Ajánlja magát mindennemű szobafestés, mázolás tapetázás és czimfelírásra jutányos áron, figyelmes kiszolgálásban.

AZ „ANKER” élet- és járadék- és biztosító-társaság

Magyarországi vezérképviselőség:
BUDAPEST, VI., Deák-tér 6. sz.
(Anker-udvar)

Igazgatóság:
BÉCS, I., Hoher Markt 21.
(Anker-Hof)

a társaság saját házában

Társasági vagyon 124 millió korona.

Biztosítási állomány 480 millió korona.

Eddigi kifizetések összege 204 millió korona.

Ötlető díjak. — Máltányos föltételek — Hátkötelezettek biztosítása háboru esetére pótdíj nélkül. — Előnyös gyémekbiztosítások. — Prospektussal és föltárgóztatással szolgál.

a fenti magyarországi vezérképviselőség hováügnökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynekei